

Rakennusjärjestyksen uusiminen

Ifa Kytösaho, johtava lupa-arkkitehti, Vantaan rakennusvalvonta

Vammaisneuvosto 20.9.2023

MIKÄ ON RAKENNUSJÄRJESTYS?

- Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan kunnassa tulee olla rakennusjärjestys (MRL 14 §, myös RakL 17 §).
- Rakennusjärjestyksen määräykset voivat olla erilaisia kunnan eri alueilla.
- Rakennusjärjestyksessä annetaan paikallisista oloista johtuvat suunnitelmallisen ja sopivan rakentamisen, kulttuuri- ja luonnonarvojen huomioon ottamisen sekä hyvän elinympäristön toteutumisen ja säilyttämisen kannalta tarpeelliset määräykset.
- Rakennusjärjestyksen määräykset eivät saa olla maanomistajalle tai muulle oikeuden haltijalle **kohtuuttomia**.
- Rakennusjärjestyksen määräykset voivat koskea **rakennuspaikkaa, rakennuksen kokoa ja sen sijoittumista, rakennuksen sopeutumista ympäristöön, rakentamistapaa, istutuksia, aitoja ja muita rakennelmia, rakennetun ympäristön hoitoa, vesihuollon järjestämistä, suunnittelutarvealueen määrittelemistä sekä muita niihin rinnastettavia paikallisia rakentamista koskevia seikkoja**.
- Rakennusjärjestyksessä voidaan päättää joidenkin **toimenpiteiden jättämisestä luvanvaraisuuden** ulkopuolelle. Siinä olevia määräyksiä ei sovelleta, jos oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa, asemakaavassa tai Suomen rakentamismääräyskokoelmassa on asiasta toisin määrätty.

Nykyinen rakennusjärjestys on kaupunginvaltuuston 15.11.2010 hyväksymä ja se on tullut voimaan 1.1.2011. Rakennusjärjestyksen muutoksen laatimiseen on ryhdytty apulaiskaupunginjohtajan päätöksellä.

Uudistamisen tavoitteena on

- parantaa *täydennysrakentamisen* mahdollisuuksia pientalorakentamiseen tarkoitetuilla tonteilla sekä tarkastella kuntakohtaisen sääntelyn keventämismahdollisuuksia.
- huomioida rakennusjärjestyksen määräyksissä *uudistuneet valtakunnalliset säännökset* ja ajanmukaistaa määräyksiä kaupungin strategian, saadun kokemuksen ja käytännön havaintojen pohjalta niin, että se toimii entistä paremmin paikalliset olosuhteet huomioon ottaen rakentamisen ja hyvän elinympäristön muodostamisen ohjausvälineenä.
- valmistautua uuteen *vuoden 2025 alussa voimaan tulevaan Rakentamislakiin*. Rakennusjärjestys joudutaan uusimaan lain voimaan tulon jälkeen uudelleen, sillä lakimuutokset ovat rakenteellisia ja uudistuksen vaikutus rakennusjärjestyksen sisältöön on merkittävä. Tätä ennakoidaan sisällöllisesti jo tässä uudistuksessa.

Rakennusjärjestyksen uudistamisen sisältökysymyksistä

Tarkasteltuja sisältökysymyksiä ovat muun muassa

- vihertehokkuuden käyttö
- paikallisuus/kaupunginosakohtaisuus, erilaisten määräysten käyttö pientalovaltaisten tai kaupunkikeskusten välillä
- arvioidaan keinoja täydennysrakentamisen edistämiseksi
- rakentamisen määrä ja rakennuspaikan koko
- rakentamisen luvanvaraisuus
- pienimuotoinen piharakentaminen
- pihajärjestelyt ja ajoliittymät
- autojen ja polkupyörien pysäköinti

Nykyinen rakennusjärjestys toimii sisällöllisenä pohjana muutoksille.

Kuntaliitto on tammikuussa 2019 julkaissut rakennusjärjestyksen uuden mallirungon, jonka soveltuvuutta arvioidaan muutostyön yhteydessä.

- *mallissa esimerkiksi esitetään ohjeistusten linkittämistä rakennusjärjestykseen; ohjeet helpommin pidettävissä ajantasalla*

Vaikutusten arviointi

Rakennusjärjestyksen uudistamisen vaikutuksia arvioidaan alla olevan jaottelun mukaan.

- vaikutukset lainsäädännöstä
- kaupunkikuvalliset ja arkkitehtuuriset vaikutukset
- viranomaisohjausvaikutukset
- turvallisuusvaikutukset
- ympäristövaikutukset
- energiataloudelliset vaikutukset
- vaikutukset asuinympäristön viihtyisyyteen
- taloudelliset vaikutukset

Rakennusjärjestyksen uudistamisen selostuksessa esitetään johtopäätökset ja tiivistelmät selvityksistä ja arvioidaan keskeisiä vaikutuksia.

Osallistamisen prosessin lakiperustaa

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan **osallisia** ovat alueen maanomistajat ja ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin rakennusjärjestys saattaa huomattavasti vaikuttaa.

Osallisia ovat myös viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään (MRL 62 §).

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan rakennusjärjestystä valmisteltaessa on *soveltuvin osin noudatettava* mitä MRL 62 §:ssä säädetään vuorovaikutuksesta ja MRL 65 §:ssä ehdotuksen asettamisesta julkisesti nähtäville.

Osallisia ovat muun muassa:

- kaupungin asukkaat, maanomistajat ja hallintaoikeuden omistajat
- kaupungissa toimivat yritykset, yhteisöt, yhdistykset, seurat ja järjestöt
- kaupungin eri hallintokunnat
- naapurikunnat

Osallisia ovat myös ne viranomaistahot ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään.

- Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
- Liikennevirasto (rautatie- ja vesialueet)
- Pelastuslaitos
- Vantaan kaupunginmuseo
- tietoliikenneverkkoja ylläpitävät yhtiöt, energiayhtiöt
- Uudenmaan liitto, HSY, HSL, TUKES,

Viranomaisyhteistyö järjestetään lausuntomenettelynä.

OSALLISTUMINEN JA VUOROVAIKUTUS

Kaupungin sisäinen **aloitusseminaari järjestettiin 13.10.2021**. Tilaisuudessa kartoitettiin uudistamisen tarpeita ja mahdollisuuksia. Tilaisuudessa esitetyt huomiot otettiin uudistamisen lähtökohdiksi.

- Vantaan palautekanavan ja Rakennusvalvonnan neuvontapyyntöjen aiheista laadittiin tarkastelu.
- Kuntaliiton uuden mallipohjan ja vanhan rakennusjärjestyksen rakenteista laadittiin virkamiestyönä vertailu, johon kerättiin kaupungin sisäisellä selvityksellä kommentteja poikkihallinnollisin työryhmätapaamisin.

Kuntalaisia tiedotettiin rakennusjärjestyksen uudistamisesta **asukaslehdessä julkaistulla tiedotteella** maaliskuussa 2022, jossa kehoitettiin kuntalaisia ja järjestöjä jättämään mielipiteitä rakennusjärjestyksen uudistamisesta Vantaan palautekanaviin. Uudistamisesta laadittiin osallistumis- ja arviointisuunnitelma, joka on julkaistu rakennusjärjestyksen uudistamisesta kertovalla verkkosivulla <https://www.vantaa.fi/fi/asuminen-ja-ymparisto/rakentaminen-ja-tontit/rakennusjarjestyksen-uudistaminen>

Asukasilta järjestettiin 6.9.2022 Vantaan valtuustosalissa. Saadut mielipiteet kirjattiin uudistamisessa huomioon otettavaksi.

- **Pykälää on valmisteltu** kaupungin virkamiestyönä poikkihallinnollisissa työryhmissä alkuvuonna 2023. Tässä vaiheessa rakennusjärjestyksen rakenne muistuttaa aikaisempaa, päätöstä Kuntaliiton malliohjeen mukaiseen muotoon muuttamisesta ei ole vielä tehty.

Tämä tilaisuus 20.9.2023 on osa **vuorovaikutuksellista** valmistelua.

Mielipiteiden kerääminen

Mielipiteitä on kerätty työn eri vaiheissa mm. seuraavilla tavoilla:

- lausunnot eri viranomaisilta ja yhteisöiltä
- projektiryhmän työskentely (projektiryhmä kutsuu asiantuntijoita tarpeen mukaan)
- mielipiteiden ja muistutusten jättäminen nähtävillä olojen aikana
- rakennusjärjestystä esitellään tarvittaessa yleisötilaisuuksissa
- ottamalla suoraan yhteyttä projektiryhmän jäseniin
- sähköpostiviestit

Yhteystiedot löytyvät osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS) lopussa.

<https://www.vantaa.fi/sites/default/files/document/OAS-Rakennusjarjestys-2022-03-07.pdf>

Tavoiteaikataulu ei toteutunut

- rakennusjärjestyksen uudistamisen käynnistäminen lokakuu 2021
 - valmistelevan projektiryhmän kokoaminen lokakuu 2021
 - osallistumis- ja arviointisuunnitelman laadinta ja asettaminen nähtäville maaliskuu 2022
- => valmistelu jaettu kahteen osioon:
- teknisluontoiset muutokset syksyllä 2023
 - Suuremmat muutokset pitkän kaavan mukaan vuonna 2024
- rakennusjärjestysehdotuksen valmistelu ja asettaminen nähtäville ~~touko-kesäkuu 2022~~
teknisluonteiset muutosehdotukset nähtäville syksyllä 2023?
 - ehdotuksista saatujen mielipiteiden käsittely ~~kesällä 2022~~ **loppuvuodesta 2023**
 - rakennusjärjestyksen hyväksyminen ~~marras-joulukuu 2022~~ **loppuvuodesta 2023**
 - rakennusjärjestyksen voimaantulo ~~tammikuu 2023~~ **vuodenvaihde 2024**

Tavoiteaikataulu ei toteutunut

- rakennusjärjestysluonnoksen valmistelu ja asettaminen nähtäville ~~touko-kesäkuu 2022~~
keväät 2024?
- luonnoksesta saatujen *mielipiteiden* käsittely ~~kesällä 2022~~
keväät 2024 ?
- rakennusjärjestysehdotuksen valmistelu ja asettaminen nähtäville ~~elo-syyskuu 2022~~
kesä 2024?
- *muistutusten* käsittely ~~lokakuu 2022~~
kesä 2024?
- rakennusjärjestyksen hyväksyminen ~~marras-joulukuu 2022~~
syksy 2024?
- rakennusjärjestyksen voimaantulo ~~tammikuu 2023~~
syksy 2024?

Luonnos rakennusjärjestykseksi

Luonnos uudesta rakennusjärjestyksestä tulee nähtäville, keväällä 2024.

Ehdotus tulee myös nähtäville oletettavasti kesällä 2024

EHDOTUS RAKENNUSJÄRJESTYKSEKSI

Ehdotus uudeksi rakennusjärjestykseksi käsitellään kaupunginhallituksessa, joka päättää sen nähtäville asettamisesta ja lausuntojen pyytämisestä. Ehdotus rakennusjärjestykseksi asetetaan julkisesti nähtäville MRA 6 §:n mukaisesti 30 päivän ajaksi. Rakennusjärjestysehdotuksesta on pyydettävä lausunto alueelliselta ympäristökeskukselta, maakunnan liitolta ja kunnalta, jonka alueiden käyttöön tai rakentamiseen rakennusjärjestys vaikuttaa.

Nähtävilläolosta kuulutetaan kaupungin verkkosivuilla. Ehdotus rakennusjärjestyksestä on nähtävillä myös Vantaa-Infoissa. Tavoiteaikataulun mukaan rakennusjärjestyksen muutosehdotus käsitellään kaupunkiympäristölautakunnassa ja kaupunginhallituksessa ~~syksyn 2022 aikana.~~

Muistutukset ja lausunnot

Rakennusjärjestyksen muutosehdotus on MRA 6 §:n mukaisesti nähtävillä 30 päivän ajan, jolloin siitä on mahdollisuus jättää kaupunginhallitukselle osoitettu muistutus Vantaan kirjaamoon joko kirjeellä tai sähköpostilla. Rakennusjärjestysehdotuksesta pyydetään lausunnot keskeisiltä viranomaisilta ja yhteisöiltä. Muistutuksiin ja lausuntoihin annetaan vastineet.

Hyväksyminen ja voimaantulo

- **Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto** käsittelee rakennusjärjestyksen ehdotuksesta saadut muistutukset ja lausunnot ja esittää rakennusjärjestysehdotuksen hyväksymistä kaupunkiympäristölautakunnalle. Kaupunkiympäristölautakunta esittää hyväksymistä edelleen kaupunginhallitukselle, joka päättää hyväksyä muistutusten ja lausuntojen johdosta laaditut vastineet ja ehdotukseen mahdollisesti tehtävät tarkistukset.
 - Jos ehdotukseen tehdään oleellisia muutoksia, se asetetaan uudelleen nähtäville (MRA 32 §).
- Maankäyttö- ja rakennuslain 15 §:n mukaan **rakennusjärjestyksen hyväksyy kunnanvaltuusto**.
 - **Kaupunginhallitus esittää** rakennusjärjestysehdotuksen kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi.
- Hyväksymispäätöksestä ilmoitetaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle sekä niille viranomaisille, kaupungin jäsenille ja muistutuksen tehneille, jotka ovat sitä pyytäneet päivitysehdotuksen ollessa nähtävillä.
- Voimaan tullut rakennusjärjestys lähetetään maanmittauslaitokselle, maakunnan liitolle, naapurikunnille sekä tarpeen mukaan muille viranomaisille. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle lähetetään ilmoitus rakennusjärjestyksen voimaantulosta.

Muutoksenhaku

Kaupunginvaltuuston hyväksymispäätöksestä voi hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen siten kuin kuntalaissa säädetään.

Päivitetty rakennusjärjestys tulee voimaan, kun hyväksymistä koskeva kaupunginvaltuuston päätös on saanut lainvoiman ja siitä on kuulutettu, kuten kunnalliset ilmoitukset kunnassa julkaistaan.

Vantaan nykyinen rakennusjärjestys

Rakennusjärjestys aina **alisteinen**, jos samasta asiasta säädetty yleiskaavassa, asemakaavassa tai Suomen rakentamismääräyskokoelmassa, rakennusjärjestys väistyy (MRL 14 §)

Löytyy Vantaan kaupungin verkkosivuilta

<https://www.vantaa.fi/fi/asuminen-ja-ymparisto/rakentaminen-ja-tontit/rakennusvalvonta/rakentamisen-luvat-ja-ohjeet/vantaan-kaupungin-rakennusjarjestys>

- 9 lukua, 58 pykälää
- Monet pykälät yhtä aikaa voimassa olevia, tulee siis lukea koko rakennusjärjestys ymmärtääkseen kokonaisuutta

Luvut

I Yleistä

II Rakennuksen rakentaminen

III Pihamaa ja tontti

IV Erityiset määräykset pientalon rakentamisesta

V Erityiset määräykset rakentamisesta asemakaava-alueen ulkopuolella

VI Rakennuksen elinkaari

VII Julkinen kaupunkitila

VIII Työmaat

IX Ympäristön ja terveydensuojelu

Esteettömyys ja saavutettavuus rakennusjärjestyksessä

Esteettömyys mainitaan nykyisessä rakennusjärjestyksessä vain katujen, torien ja muiden vastaavien liikennealueiden suunnittelun ja rakentamisen sekä julkisen katutilan rakennelmien ja laitteiden yhteydessä (36 §, 37 §)

” Katujen, torien ja muiden vastaavien liikennealueiden päällystemateriaalit ja muut rakenteet on suunniteltava ja rakennettava kunkin alueen kaupunkikuvaan ja ominaispiirteisiin sopiviksi ja esteettömiksi.” (36 § 1 mom.)

”Julkiseen kaupunkitilaan sijoitettavien rakennelmien koko, rakenne ja ulkoasu on suunniteltava ja rakennettava kunkin alueen kaupunkikuvaan sopivaksi ja siten, etteivät ne muodosta estettä liikkumiselle tai toimimiselle.” (37 § 1 mom.)

Esteetön ja saavutettava ympäristö asiaa sivuavia säännöksiä

Rakennusjärjestys täydentää muita säännöksiä

Se voi sisältää **tekniisiä rajoituksia, minimimittoja**

- Esimerkiksi erkkeri saa ulottua katualueelle 1,5 metriä, kunhan sen alla vapaa alikulkukorkeus on vähintään 3,2 metriä (6 § kohta 2)

Tai **prosessiin liittyviä säännöksiä**

- *Toimenpideluvanvaraisuudesta vapautettuja toimenpiteitä* ovat mm. tonttien välisen aidan rakentaminen, EHDOLLA ETTÄ naapuri suostuu
JA EHDOLLA ETTÄ rakentamisessa noudatetaan voimassa olevan asemakaavan määräyksiä ja kyseiseen rakentamiseen liittyviä säännöksiä. (21 a § ja 22 §)

Keskeiset muutosehdotukset

- Rakentamislaki tulee (1.1.2025 alkaen) osittain nostamaan lupakynnystä verrattuna siihen, mitä rakennusjärjestys nykyisellään vapauttaa
 - ⇒ Nyt käsitellään lupa-asioina sellaisia, mitkä eivät enää tulevaisuudessa edellytä rakentamislupaa
 - ⇒ Syytä vapauttaa jo nyt luvanvaraisuudesta
- Viherkertoimen käyttöönotto edistää kunnan strategisia tavoitteita
 - ⇒ Syytä ottaa käyttöön koko Vantaan alueella, selvityksiä ja sisältyy laajempaan muutosvalmisteluun
- Puuston säilyttämiseen ja kaatamista tarkennetaan
- Rakennustuotteiden kierrätystä pyritään mahdollistamaan
- Hulevesien käsittelyä tarkennetaan
- Tapahtumien järjestämistä helpotetaan

Vapautukset luvanvaraisuudesta kaikilla tonteilla

- Nykyisessä rakennusjärjestyksessä on erikseen pykälät
 - 21 a § Vapautukset toimenpideluvan hakemisesta kaikilla tonteilla
 - 22 § Vapautukset toimenpideluvan hakemisesta asuinpientalotonteilla
 - 37 § Julkisen kaupunkitilan rakennelmat ja laitteet
 - ” Maankäyttö- ja rakennusasetuksen 62 § 1 - 6 ja 8 - 10 momenteissa tarkoitetut toimenpiteet eivät ole katu-, puisto-, tori tai muilla yleiseen käyttöön tarkoitetuilla kaupungin tai valtion omistamilla alueilla luvan varaisia”

⇒ Yhdenmukaistetaan, kaikki saman pykälän alle (21 a §)

- Vapautukset varsin pitkälle samankaltaisia kuin Helsingin uudessa rakennusjärjestyksessä
- Vapautukset noudattavat 1.1.2025 voimaan tulevan rakentamislain lupakynnyksiä
- **Pohdittavia asioita 37 § osalta voi olla muun muassa millä ehdoin toimenpiteet vapautetaan;**
 - Mitkä alueet jäävät luvituksen ulkopuolelle? Mitkä toimenpiteet?
Esim. Katu- ja puistoalueille tulevat muuntajat n. 8 m², 40-50 kpl vuodessa
 - Entä rakennuspaikat? Onko puutteita?
 - Tapahtumien järjestäminen? Mainokset katualueilla?
 - Näihin on syytä jättää mielipiteitä ja muistutuksia.

Edellisessä esityksessä 10 kohdan kehittämiskäsitteet, joista osa voitaneen viedä rakennusjärjestykseen ohjeiksi: mm. tilanpäisen jalankulun järjestelyt ja opastus yms.

YM: Esteettömyyden ja saavutettavuuden puutteista

Ympäristöministeriön nimittämä työryhmä selvitti esteettömyyden ja saavutettavuuden toteutumista talvella 2023 (<https://ym.fi/-/tyoryhma-esteettomyys-avaa-rakennetun-ympariston-kaikkien-kayttoon>)

Esitetään viittä kehittämisen teemaa

- Vahvistetaan ihmisoikeuslähtöistä esteettömyyttä
- Rakennetun ympäristön esteettömyydestä huolehditaan ennakolta
- Tarkastellaan esteettömyyttä kokonaisuutena
- Kehitetään yleisölle avoimien tilojen ja palvelujen esteettömyyttä
- Lisätään yleistä tietoisuutta esteettömyydestä ja sen merkityksestä

Raportti löytyy suomeksi ja ruotsiksi Ympäristöministeriön hankesivuilta

https://api.hankeikkuna.fi/asiakirjat/eedc7b72-fc05-4c75-a932-a91d16befdc0/e4776510-df56-447f-ab76-af496235d27a/RAPORTTI_20230419120046.PDF

https://api.hankeikkuna.fi/asiakirjat/eedc7b72-fc05-4c75-a932-a91d16befdc0/c86852cc-520a-48a1-b005-1f0f74752514/RAPORTTI_20230515084357.PDF

Havaittuihin puutteisiin voidaan osaltaan tarttua myös rakennusjärjestyksen säännöstöä täydentämällä

Liikkuminen

Raportista

Ulko- ja sisätiloissa on oltava edellytykset liikkua tasaisella pinnalla, esimerkiksi kynnyksettömyys, portaattomuus, pintojen tasaisuus ja ulkotilojen kunnossapito. Tilojen ja toimintojen tulee olla selkeitä ja helposti hahmotettavissa. Rakennuksen sisäänkäynnin läheisyyteen tarvitaan esteettömiä autopaikkoja, ja ovien tulee olla helposti avattavissa. Liikkumisen apuvälineiden säilyttämiseksi asuinrakennuksessa pitää varata tilaa.

Havaintoja?

Liikkumisen esteitä osataan melko hyvin välttää suunnittelussa ja toteutuksessa, muiden aistien rajoitteet jäävät vähemmälle huomiolla eikä niihin ole yhtenäisiä ohjeistuksia

- Liikkumisen rajoitteet: reittien katkeamattomuus tulee tarkastella
- Äänimajakoiden tarve?

Tilaratkaisut

Raportista

Tilaratkaisuilla voidaan vaikuttaa ihmisten toimintakykyyn, aistitiedon käsittelyyn, hahmottamiseen, keskittymiseen ja tarkkaavuuteen, kommunikaatioon ja poistaa tai vähentää ymmärtämiseen liittyviä ympäristön esteitä.

Tilojen riittävä mitoitus esimerkiksi kouluissa ja päiväkodeissa on tärkeää esteettömyyden ja toiminnallisuuden kannalta. Rakennuksessa tulisi olla hiljaisia huoneita tai tiloja sekä erillisiä tai eriytettävissä olevia tiloja.

Tilasuunnittelun ohjaaminen riittävään väljyyteen perustuu asetuksiin ja RT-korteissa esitettyihin mitoitusohjeistuksiin

- Onko näissä puutteita?

Ääniympäristö

Raportista

Tilan akustiikalla on suuri merkitys äänenlaadun, kuulemisen, puheen tunnistamisen sekä tilan hahmottamisen kannalta, ja siten se vaikuttaa myös tilassa liikkumiseen. Hyvä akustiikka antaa edellytykset tilassa liikkumiseen, äänen kuulemiseen, puheen tunnistamiseen ja ymmärtämiseen, keskittymiseen ja tarkkaavuuteen sekä turhien ärsykkeiden, melun ja kaikuisuuden poistamiseen.

Erityisesti meluisissa ja kaikuisissa ympäristöissä ja tiloissa tarvitaan äänensiirtoa, jonka avulla äänilähde, kuten ihmisen puhe, kulkee ilman häiriötä kuulon apuvälineisiin. Äänensiirto mahdollistaa apuvälinettä käyttäville puheen eri osien tunnistamisen ja puheesta selvän saamisen.

- Säännökset eivät yksiselitteisesti kerro, mitkä tilat tulee varustaa induktiosilmukoin ja miten niihin liittyvä opastus tulee olla järjestetty ja saatavilla.
- Äänimajakat nostettu esiin jo liikkumisen yhteydessä
- Onko muita puutteita havaittu?

Visuaalinen ympäristö

Raportista

Tilan hahmottamista ja tilassa toimimista tuetaan tummuuskontrastien avulla. Hyvä visuaalinen ympäristö tukee myös kommunikointia muuten kuin puheella. Esimerkiksi viittomakielen käyttöä tukevat riittävän avarat tilat, joissa on näköyhteys kaikkiin eri viittojiin. Tilassa ei saa olla visuaalisia häiriöitä, jotka vaikeuttavat viittomien erottamista.

Hyvä valaistus ei häikäise ja sitä on sopiva määrä. Valaistuksen tulee olla oikein kohdennettu, jotta se ei estä huulion tai viittomisen erottamista. Valaistuksen tulisi mahdollisuuksien mukaan olla säädettävä.

Mahdollisia puutteita ohjataan neuvoin

- Värisuunnittelu on toteutus suunnittelua, joten sen huomioon ottaminen tulee antaa ohjeistuksin, lupavaiheessa ratkaisuja ei vielä ole tarkasteltavaksi

Opasteet ja tiedonsaanti

Raportista

Yleisölle avoimien rakennusten ja muiden tilojen opastetekstit ja -kartat tulee tuottaa helposti ja moniaistisesti luettavassa ja ymmärrettävässä muodossa, ja niitä tulee olla riittävästi.

Opasteiden ymmärrettävyyttä tuetaan käyttämällä symboleita. Koho-opasteessa tieto voi olla esimerkiksi kohokuvioina tai pistekirjoituksena. Opaste voi perustua myös tuntoaistin avulla havaittavaan materiaalieroon. Taktiilit ovat ulko- ja sisätilassa olevia valkoisella kepillä havaittavia kohoamia, jotka ohjaavat henkilöä liikkumaan tilassa. Ääniopasteetpuolestaan mahdollistavat ulko- ja sisätiloissa suunnistamisen kuuloaistin avulla.

Tilojen esteettömyydestä tulisi olla kuvaukset, joissa huomioidaan myös aisti- ja kognitiivinen esteettömyys.

Onko rt-korttien ohjeistus riittävää?

- RT 91-11282 Kiinteistön opasteet, kortissa myös esteettömän sisäänkäynnin opastuksesta kuva 22.
- RT 98-11281 Liikennemerkkit ja opasteet kiinteistön ulkoalueilla

Rakennusjärjestys uusitaan uudelleen nopealla syklillä

Tällä kertaa rakennusjärjestys uusitaan hyvin nopealla syklillä uudelleen, päästää tekemään korjaussarja.

Rakennusjärjestyksen uusiminen on kuitenkin työläs ja ajallisesti melko pitkä prosessi, säännökset tulee olla tarkoituksenmukaisia.

Mielipiteitä syytä jättää luonnoksen ja ehdotuksen esilläoloaikana.

TOPTEN-lomakkeistoon koottu keskeisiä nykyisiä säännöksiä

- Esteettömyyden säännöksiä on koottu myös rakennusvalvontojen yhteisiin ohjeistuksiin TopTen-kortistoon. Nämä vapaasti kaikkien saatavilla ja tutustuttavissa. Neljä korttia esteettömyydestä
 - 117 e 01 Muun rakennuksen tai tilan esteettömyydestä
 - 117 e 02 Pientalojen esteettömyys
 - 117 e 03 Muun asuinrakennuksen esteettömyydestä
 - Lomake YL 10 Selvitys rakennuksen esteettömyydestä

Mielipiteiden kerääminen

Mielipiteitä on kerätty työn eri vaiheissa mm. seuraavilla tavoilla:

- lausunnot eri viranomaisilta ja yhteisöiltä
- projektiryhmän työskentely (projektiryhmä kutsuu asiantuntijoita tarpeen mukaan)
- mielipiteiden ja muistutusten jättäminen nähtävillä olojen aikana
- rakennusjärjestystä esitellään tarvittaessa yleisötilaisuuksissa
- ottamalla suoraan yhteyttä projektiryhmän jäseniin
- sähköpostiviestit

Yhteystiedot löytyvät osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS) lopussa.

<https://www.vantaa.fi/sites/default/files/document/OAS-Rakennusjarjestys-2022-03-07.pdf>

Linkki rakennusjärjestykseen

Linkki rakennusjärjestyksen nettisivulle

<https://www.vantaa.fi/fi/asuminen-ja-ymparisto/rakentaminen-ja-tontit/rakennusvalvonta/rakentamisen-luvat-ja-ohjeet/vantaan-kaupungin-rakennusjarjestys>

Linkki rakennusjärjestys pdf-tiedostoon

<https://www.vantaa.fi/sites/default/files/document/Vantaan-kaupungin-rakennusjarjestys.pdf>

Kiitos

